

Budgetsamråd for fællesfonden

Møde d. 18. marts 2014, kl. 10-14 i København

c/o Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr. 36246/14
Dato: 28. marts 2014

Referat af møde i budgetsamrådet

Deltagere:

Kjeld Holm, Paw Kingo Andersen, Helle Samson, Klaus Kerrn-Jespersen, Inge Lise Pedersen, Verner Hylby, Knud-Erik Rasmussen, Jens Andersen, Karsten Konradsen, Erling Bitsch Vingborg, Tom Ebbe Jakobsen, Johannes Johansen Lund, Ebbe Ejlertsen, Per Buchholdt, Charlotte Muus Møghensen, Martin Løvenkjær-Pearson og Steffen Bagger (referent).

Afbud:

Ester Larsen og Kirsten Pilgaard

Dagsorden

1. Velkomst ved biskop Kjeld Holm, formand for budgetfølgegruppen
2. Siden sidst – til orientering
  - Status for love og bekendtgørelser
  - Status – Den folkekirkelige udviklingsfond.
  - Udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken
  - Folkekirkens uddannelses- og videnscenter v/ Inge Lise Pedersen
  - Driftscentre i stifterne v/ Helle Samson, Lolland-Falsters stift
  -

Ekstra punkt: Præsentation af Fællesfonden

3. Status for fællesfonden
  - Regnskab 2013
  - Budget 2014
4. Udkast til teknisk ramme for fællesfonden 2015

Drøftelser vedrørende budget 2015. Kirkeministeriet vil redegøre for rammebudget 2015. Budgetfølgegruppens forslag og indstilling til ministeren vil blive præsenteret for budgetsamrådet med henblik på drøftelse og bemærkninger til indstillingen.
5. Økonomistatistik 2012 – status for folkekirken økonomi

Kirkeministeriet vil orientere om folkekirken samlede økonomi
6. eventuelt

Budgetsamråd for fællesfonden

Møde d. 18. marts 2014, kl. 10-14 i København

Referat

1. Velkomst ved biskop Kjeld Holm, formand for budgetfølgegruppen

Formanden bød velkommen til budgetsamrådet og redegjorde kort for dagsordenen.

Da halvdelen af budgetsamrådet medlemmer var nye indledtes mødet med en kort præsentationsrunde af medlemmerne.

Et ekstra punkt – præsentation af fællesfonden - blev af samme årsag tilføjet.

2. Siden sidst – til orientering

Status for love og bekendtgørelser

Ministeriet orienterede kort om gennemførte lovændringer.

Status – Den folkekirkelige udviklingsfond.

Ministeriet oplyste, at ministerens beslutning er blevet udmeldt, hvilket blev forsinket på baggrund af ministerrokaden. Indsatsområdet for 2014 var diakoni og påsken. Der er udmøntet 2 mio. kr. til 14 forskellige projekter. Projekterne og begrundelser fremgår af ministeriets hjemmeside (www.km.dk).

Formanden tilføjede, at påsken 2015 også i andre regi har nydt særlig opmærksomhed og fået en ramme fra omprioriteringspuljen. En arbejdsgruppe er i gang med at finde initiativer, der skal synliggøre påsken i 2015. Herunder skal forskellige distrikter forholde sig til påsken og på den måde aktualisere påsken. Desuden skal et filmprojekt med DR skal på en utraditionel måde vise, at påsken har vid betydning.

Udvalg om en mere sammenhængende og moderne styringsstruktur for folkekirken

Kirkeministeriet orienterede kort om status på udvalgsarbejdet. Fire udvalgsmedlemmer var til stede. Et medlem oplyste, at debatten lukker inden udgangen af marts. Herefter går den politiske behandling i gang.

Præsteuddannelserne v/ Inge Lise Pedersen

Fra 1. januar 2014 er de tre præsteuddannelser lagt sammen til Folkekirken Uddannelses- og Videnscenter. Dette er sket for at skabe en mere sammenhængende struktur og ikke på grund af et besparelspotentiale. ILP redegjorde for strukturen af denne sammenlægning, herunder at FUV skal styres af en rektor og 2 faglige koordinatører. Konfirmandcentret og det folkekirkelige videns- og studiecenter er også en del af denne sammenlægning. Rektor er ansat og de to andre stillinger er slået op.

Driftscentre i stifterne v/ Helle Samson, Lolland-Falsters stift

I 2012 blev det besluttet, at flere stiftsopgaver med fordel kan sammenlægges og placeres i driftscentre. Helle Samson redegjorde for status for denne sammenlægning

Budgetsamråd for fællesfonden

Møde d. 18. marts 2014, kl. 10-14 i København

Center/opgavefordelingen samt proces:

- Folkekirkens Administrative Fællesskab (AdF) er fortsat i Lolland-Falsters Stift – bogholderi, regnskab og forvaltning af fælles midler.
- KAS/GIAS i Viborg og Århus Stifter
  - Stifterne har haft problemer med KAS,, mens aftalehåndteringen i GIAS har fungeret efter hensigten – over 30.000 aftaler pr. år.
- Screening af plansager i Aalborg Stift
  - Her screenes alle lokalplaner, knap 4000 sidste år, for at sikre kirkens beskyttelsesrettigheder.
- Løn for funktionærer i Haderslev, Ribe og Roskilde Stift
  - Centeret er ikke etableret endnu, da de nødvendige ændringer i lønsystemet (FLØS) er forsinkede.
- Løn for præster, stiftsansatte m.fl. i Fyens Stift
  - Har haft problemer med FLØS og må nu indtaste stiftsløn manuelt. Dette vil løse sig med det nye system FLØS 2, som vil indebære yderligere standardiseringer.
- Administration af folkekirkens forsikringsordning i København og Helsingør
  - Erstatninger udbetales af ADF og på trods af stormene i 2013, og et stort antal sager var forsikringsniveauet normalt. Brande anses som den største risiko for forsikringsordningen.

Disse opstartsproblemer har gjort, at oprettelsen af driftscentrene er kommet asynkront i gang. Nogen institutioner har overtaget opgaver, men ikke afgivet tilsvarende opgaver, hvilket har ført til et pres på ressourcerne, da de nævnte stifter ikke har mulighed for at ressourcetilpasse i samme omfang. Man er dog overbevist, om at reorganiseringen er god, og at vi med en satsning på kompetenceudvikling af medarbejderne vil opleve øget kvalitet og effektivitet.

Et medlem spurgte om muligheden for, at centrene kunne blive samlet i ét centralt center. Hertil blev det besvaret, at det kunne de i princippet godt, men det vil være en stor opgave og formentligt gå ud over kontakten i stifterne til menighedsrådene. Formanden gjorde opmærksom på, at det var et politisk valg, at man gerne ville fastholde den lokale forankring og struktur med 10 stifter. Selvom man nu deles om nogen opgaver, fastholdes den decentrale struktur, hvilket anses som den bedst tænkelige løsning.

Herefter påpegede et medlem fordelene i, at de lokale kassers opsparing foregik i fællesskab i stedet for lokalt. Dette kunne f.eks. være sig i en lukket investeringsforening i stil med kapitalforvaltningen oprettet til at varetage bl.a. gravstedskapitalerne. Hertil blev der af ministeriet svaret, at man vil arbejde for at gøre dette muligt, men at det vil kræve en lovændring.

Et andet medlem spurgte om, hvordan bevillingsomflytningen ved overtagelsen af opgaver blev beregnet i forbindelse med driftssammenlægningerne. Hertil blev det svaret, at man bruger tidsregistrering som grundlag for dette.

Et tredje medlem påpegede, at bankindsud af visse typer midler i undervisningssektoren er garanteret af staten, så indskyder ikke skal forholde til grænsen på 750.000 kr. Ministeriet påpegede, at forskellen i forhold til folkekirkens lokale kasser skyldes, at Undervisningsministeriets midler er statslige, hvilket folkekirkens midler ikke er, og der er

Budgetsamråd for fællesfonden

Møde d. 18. marts 2014, kl. 10-14 i København

ikke noget ministeransvar for de lokale kassers midler, men kun for fællesfondens. derfor er det kun fællesfondens midler, der via statens koncernbank-aftale kan opnå denne beskyttelse.

Ekstra punkt: Præsentation af Fællesfonden

På baggrund af mange nye medlemmer blev fællesfondens indhold gennemgået, herunder: Statens økonomiske opgaver for folkekirken, hvem bestemmer over hvad, pengestrømme i 2014, udvikling i kirkeskatten, proces for landskirkeskatten, forvaltning af fællesfonden, udvikling i fællesfondens resultat samt oversigt over økonomisk planlægning og rapportering.

3. Status for fællesfonden

Regnskab 2013

Ministeriet redegjorde kort for processen for årsrapporten 2013 for fællesfonden. Stifter, institutioner mv. indsender endelig årsrapport til ministeriet og Rigsrevisionen d. 20. marts. Derefter konsolideres regnskabet 2013 for fællesfonden.

Der blev redegjort for forventningen om et mindreforbrug til det konsoliderede regnskab 2013 for fællesfonden. Mindreforbruget kan primært henføres til bl.a. et teknisk merforbrug grundet omplacering af midler fra pensionsbevilling til lønbevilling på præstebevillingen samt udskudte It-projekter.

Hertil blev der fra et af medlemmerne spurgt til, om et forventet mindreforbrug på mere end 10 mio. kr. på delregnskab 2 – præster og provster kunne anvendes til nye præstestillinger. Ministeriet påpegede, at – ud over de lokalt finansierede præster og fællesfundspræster – er antallet af præster lovbestemt. Ud over den anførte omplacering fra pension skal det yderligere understreges, at der ikke er en direkte sammenhæng mellem årsværk og bevilling. Det betyder, at i tider, hvor der er mange præster med lav anciennitet vil optræde et mindreforbrug. Endvidere vil uundgåelige vakancer påvirke resultat. Det er dog forventningen, at etableringen af præstelønscenteret i Fyns Stift vil medføre et bedre overblik over den løbende bevillingssituation i alle stifter mhp. at sikre en samlet optimal bevillingsanvendelse. Man vil dog næppe kunne komme under et mindreforbrug på 1 pct. pr. år.

Formanden understregede, at mindreforbrug i fællesfonden ikke anvendes til en forøgelse af fællesfondens beholdning, men derimod medgår til finansiering af en fremrykket pensionsforpligtigelse. Der må udvises rettidig omhu. Ministeriet redegjorde derpå for udfordringen i forbindelse med pensionsforpligtigelsen.

Pensionsbyrden på ca. 1,8 mia. kr. primo 2007 blev beregnet 2005 af en aktuar. Forudsætningerne for beregningen har dog vist sig at være anderledes. Pensionsbyrden er den samme, men rammer fællesfonden tidligere, da kirkefunktionærerne går tidligere på pension end forudsat. En ny aktuarberegning viste, derfor at et generelt tilskud/pensionshensættelse på 84,1 mio. kr. årligt er for lidt. Hensættelserne til pension blev som konsekvens heraf øget med 3,0 mio. kr. i 2013 og yderligere ca. 3,6 mio. kr. om året de næste 20 år for at modsvare udgiftsvæksten.

Hensættelserne kan i første omgang finansieres ved en reduktion af det budgetterede overskud, men efter en årrække så vil det yderligere kræve besparelser på fællesfondens budget, eller at landskirkeskatten hæves. Muligheden for besparelser blev drøftet.

Et medlem spurgte om status vil fremgå af årsrapporten 2013, hvilket ministeriet bekræftede.

Budgetsamråd for fællesfonden

Møde d. 18. marts 2014, kl. 10-14 i København

Budget 2014

Det forventes, at budgettet for 2014 generelt overholdes, men at afvigelserne i 2013 også kan blive aktuelle i indeværende år.

4. Udkast til teknisk ramme for fællesfonden 2015

Ministeriet redegjorde kort for den tekniske ramme 2015 samt udviklingen frem til 2018. Rammen er en teknisk fremskrivning af budget 2013, der er korrigeret for tidligere beslutninger. Da Finansministeriet endnu ikke har offentliggjort pris- og lønindeks og først gør dette til maj, har ministeriet anvendt sidste års indeks. Den endelige budgetramme vil skulle tilrettes. Enkelte andre rettelser blev gennemgået.

Hvert enkelt delregnskab blev gennemgået [*budgetsamrådet har modtaget udkast til budgetramme samt præsentationsmaterialet*].

Et medlem bemærkede, at grundet 2 % besparelsen på driftsbevillingerne, delregnskab 3-7, er kirkemusikskolerne presset temmelig meget. Ministeriet bemærkede, at der vil blive igangsat en analyse af netop dette område.

Kriterierne for udmøntning af omprioriteringspuljen blev beskrevet og drøftet. Det blev anført, at besparelsen har givet rum til nye tiltag.

Til delregnskab 11 – udligningstilskud redegjorde ministeriet for beregningen og metoden for fordeling. Det blev understreget, at kirkeskat ikke har været en parameter længe, men derimod antallet af kirker i forhold til udskrivningsgrundlag. Dette skyldtes at den tidligere metode ikke gav incitament til skattereduktioner. I 2011 blev antallet af kirker i brug låst, således at provstier med sogne, der lukker kirker ikke vil miste udligningstilskud. Det blev nævnt, at det på et tidspunkt kan overvejes, hvorledes kirker, der delvist er taget ud af brug, skal indgå i beregningen.

Ingen andre bemærkninger til budgetrammen.

5. Økonomistatistik 2012 – status for folkekirkens økonomi og folkekirkens samlede økonomi v/ Jacob Øllgaard-Nicolajsen Kirkeministeriet

Dette tema er valgt, da økonomistatistikken 2012 for nyligt blev offentliggjort og rummede nye informationer. Startende med det store overblik blev der vist hvordan indtægterne fordelte sig med 10 % fra staten, 13 % fra fællesfonden og 77 % fra de lokale kasser. Udgiftsudviklingen har for staten og fællesfonden været stabile imens de lokale kasser fra 2002-2012 har haft en stigning på 5.268 mio. kr. til 6.179 mio. kr. i faste priser [se mere på km.dk].

Med økonomistatistikken 2012 er det desuden blevet muligt, at se hvad de lokale kasser bruger pengene til. Det forventes at blive et værdifuldt værktøj for provstier og menighedsråd.

Udgifterne blev herefter sammenlignet imellem stifterne i forhold til kirkegårdsdrift og bruttoudgiftsniveauet på provstiniveau med højest og lavest totalt samt pr. medlem. Mere specifikt blev der brugt eksempler på udgifter til kommunikation og kirkekoncerter.

Dernæst blev lønudviklingen i folkekirken vist, hvoraf det kunne ses, at lønninger til kirkefunktionærer fra 1996-2012 generelt har været stigende, dog med en lille nedgang i 2012.

Afslutningsvis blev det præsenteret, hvor mange penge folkekirken har ”på kistebunden”. Flere medlemmer påpegede, at den nuværende likviditet grundet decentrale opsparinger i de

Budgetsamråd for fællesfonden

Møde d. 18. marts 2014, kl. 10-14 i København

enkelte provstier ikke er økonomisk optimal. I 2011 var "de tilgængelige likvider" i de lokale kasser på 1.615 mio. kr. De er i 2012 steget til 1.661 mio. kr.

Til denne gennemgang blev det gentagne gange understreget, at der var mange årsager til at tallene ser ud som de gør herunder store lokale forskelle og bevidste lokale valg som man ikke hverken kan eller vil vurdere fra ministeriets side. Med andre ord kan tallene ikke stå alene. Det blev fra ministeriets side bemærket, at tallene "kun" - jf. "den grønne betænkning" skal anvendes til at danne beslutninger på et bedre grundlag og skabe en diskussion af hvor midlerne skal bruges.

Der blev derudover af et medlem påpeget, at validiteten af oplysningerne er reduceret, da der i en hvis grad er forskellig praksis for kontering. Fra ministeriets side blev bemærket, at man er klar over denne problematik, og at man arbejder på at få praksis til at ligne hinanden. Det primære fokus har været, at få systemet op at køre.

6. Eventuelt

Et medlem af budgetsamrådet påpegede at mødedatoen til næstemøde er angivet forkert i følgebrevet til dette møde. Det blev understreget at møde nr. 2 i 2014 afholdes den 15. september 2014.

Formanden takkede for et godt møde.